

ת"פ 2788/09/14 - מדינת ישראל נגד משה אדר

בית משפט השלום בקריית גת
ת"פ 2788-09-14 מדינת ישראל נ' אדר

בפני: כבוד השופט אור אדם, סגן הנשיאה
המאשימה מדינת ישראל
נגד
הנאשם משה אדר

הכרעת דין

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של החזקת סכין למטרה לא כשרה בניגוד לסעיף 186 (א) לחוק העונשין תשל"ז - 1977.
2. כנטען בכתב האישום, ביום 4.6.14 בשעה 3:20 או בסמוך לכך, בשד' העצמאות בקריית גת, בתוך רכב הונדה מ.ר. 32-628-60 (להלן: "**הרכב**"), החזיק הנאשם מתחת לשטיח הנהג מגולגלת בתוך עיתון סכין בעלת ידית מאולתרת מחוץ לביתו ולא הוכיח כי החזיקה למטרה כשרה.
3. המחלוקת בין הצדדים נוגעת לשתי סוגיות בלבד: חוקיות החיפוש ברכב בו נתפסה הסכין והמטרה לשמה הוחזקה.

חוקיות החיפוש

4. השוטר שלומי כהן הוא השוטר שתפס את הסכין. בדוח הפעולה שסומן ת/4 מפרט השוטר כהן נסיבות החיפוש: "**במהלך המשמרת, בביצוע סריקות, נראה רכב הונדה צבע כחול מספר 32-628-60 נוסע על רח' העצמאות. באמצעות גשר תאורה דולק והבהוב לכיוון הרכב הנ"ל ביקשתי מהנהג לעצור. הנהג נעצר בדרך וניגשתי לדלת הנהג לבדיקת רישיונות שגרתית. הנהג שעונה לשם אדר משה ת.ז. 061669123, התבקש להציג רישיון נהיגה. לאחר חיפוש ברכב הנ"ל לא מצא את הארנק ומסר כי כנראה שכח בבית. בזמן חיפוש ברכב, זיהיתי עיתון מקופל מתחת לשטיחון של הנהג, כאשר חלק מהעיתון מבצבץ. הדבר העלה לי חשד כי ישנם סמים בתוך העיתון. שאלתי את הבחור מה יש בתוך העיתון. הנ"ל אמר: 'סתם כלום' והחשוד הושיט את ידו לכיוון העיתון. ביקשתי ממנו להתרחק מהעיתון, קיפלתי מעט מהשטיחון ונראה דבר מה מגולגל בתוך העיתון. שלפתי את החפץ מהרכב, פתחתי את העיתון והיו עוד מפיות צבע שחור לבן, אשר גם הם עטפו את החפץ. לאחר שפתחתי את המפיות נראתה סכין מאולתרת בצבע כסף...".**

5. בעדותו של השוטר שלומי כהן בבית המשפט, הוא אישר כי מדובר בבדיקת רישיונות באופן שגרתי ללא כל חשד מיוחד. תוך כדי שהנאשם מחפש את המסמכים, הבחין השוטר בנייר העיתון מבצבץ מתחת לשטיח של הנהג, והדבר היה עוד לפני שנמסר מספר הזיהוי המופיע בדו"ח. כאשר הנאשם נשאל לגבי החפץ שהיה עטוף בעיתון, הוא הראה סימנים מחשידים, ראשית בכך שכשנשאל מה זה, השיב "שום דבר", ושנית בכך שעשה תנועה לעבר העיתון. השוטר כהן הסביר, שלא כל פיסת עיתון ברכב עלולה להקים חשד, אבל העובדה שמדובר ברכב מסודר, שבו נמצא הדבר מתחת לשטיח הקימה את החשד, משום שעל פי ניסיונו במשטרה, היו מקרים שבעיתון או בחתיכת נייר במקום הזה היו מוסתרים סמים.
6. הנאשם בעדותו, אישר כי היה ברכב יחד עם חברתו (שלא הובאה למתן עדות). לדבריו, כיוון שהוא היה עם כוס קולה ביד, שאל אותו השוטר אם מדובר באלכוהול. השוטר שהיתה עם שלומי כהן החלה לצחוק, הנאשם יצא מהרכב, ואז חיפש השוטר ברכב ומצא את הסכין.
7. אין למעשה מחלוקת מהותית בנוגע לעובדות תפיסת הסכין. השוטר שלומי כהן העיד באופן חד וברור, בדומה לאמור בדו"ח הפעולה שלו, לגבי נסיבות תפיסת הסכין. הנאשם לא חלק באופן מהותי על עיקר גרסתו של השוטר כהן, המקובלת על ידי, ולא הביא את חברתו למתן עדות.
8. אין מחלוקת כי הרכב נעצר לבדיקת רישיונות שגרתיים. בשלב ראשוני זה, אכן לא התעורר חשד שהצדיק חיפוש ברכב. במהלך הבדיקה השגרתי, כאשר הנאשם חיפש את המסמכים, הבחין השוטר בנייר עיתון מבצבץ מתחת לשטיח. השוטר שאל את הנאשם במה המדובר, והנאשם השיב: "שום דבר" ושלח יד לעבר החפץ. בעקבות האמור לעיל, נערך החיפוש ונתפסה הסכין.
9. הסיגורית טענה במסגרת סיכומי השלמה, כי לנוכח עדותו של השוטר, לא ניתן לדעת בבירור מה הקים את החשד הסביר: הנייר המבצבץ תחת השטיח, התייחסות הנאשם לשאלה מה זה, תנועת היד של הנאשם, או הנסיון של השוטר לגבי המיקום. לטעמי הדברים היו ברורים מעדות השוטר: הרצף המשתלב של כלל הנסיבות הוביל את השוטר לחשד סביר, אותו יש לבחון ע"פ ההלכה בעניין.
10. **"יסוד סביר להניח"** סעיף 25 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, קובע את הסמכות לעריכת חיפוש שלא על פי צו חיפוש. נקבע כי: **"שוטר רשאי, בלא צו-חיפוש, להיכנס ולחפש בכל בית או מקום אם - (1) יש לשוטר יסוד סביר להניח שמבצעים שם פשע, או שפשע בוצע שם זה מקרוב..."**
11. הלכת בן חיים, עליה נסמכה הסיגוריה, עסקה בסוגיה, אם הסכמה יכולה להמיר את היסוד הסביר לחשד. ההלכה שינתה באופן מהותי את היחס בנוגע לחיפושים שנעשו לתוצאות חפצים שנתפסו בחיפוש שלא כדין. בעניין בן חיים (רע"פ 10141/09 **אברהם בן חיים נ' מדינת ישראל**, (06/03/2012)), נקבע כי הסכמתו של אדם לעריכת חיפוש על גופו, בכליו או בביתו, עשויה להוות מקור סמכות עצמאי לביצוע החיפוש. ההסכמה יכולה לשמש **תחליף** לדרישת ה"יסוד להניח" כי בוצעה עבירה, הקבועה בסעיף 25

לפקודת סדר הדין הפלילי. תנאי לכך הוא, שאותה הסכמה תהיה הסכמת אמת מודעת ורצונית. כדי להבטיח זאת, אין די בבקשת הסכמתו של האדם מושא החיפוש לעריכת החיפוש, אלא יש להבהיר לו במפורש כי נתונה לו הזכות לסרב לביצוע החיפוש, וכי הסירוב לא ייזקף לחובתו (שם, פסקה 31 לפסה"ד). אם נקבע כי החיפוש היה שלא כדין, הרי שבהתאם לדוקטרינת הפסילה הפסיקתית, כפי שעוצבה בעניין יששכרוב (ע"פ 5121/98 **רפאל יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי** (04/05/2006)), מוקנה לבית המשפט שיקול דעת באשר לפסילת ראיות שהושגו שלא כדין. האיזון נעשה על ידי בית המשפט הדין בהליך הפלילי, בהתאם לנסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה. על כפות המאזניים עומדים מצד אחד הצורך להגן על זכויות הנאשם ועל הגינות ההליך הפלילי, ומהצד השני ניצבים ערכים ואינטרסים ציבוריים שונים, ובהם גילוי האמת, הלחימה בפשע וההגנה על שלום הציבור ועל זכויותיהם של נפגעי עבירה. לשם עריכת האיזון בין הערכים המתנגשים על בית המשפט להתחשב, כפי שנקבע בעניין יששכרוב, בשלוש קבוצות של שיקולים רלוונטיים (שם, פסקה 34 לפסה"ד):

א. אופיה וחומרתה של אי-החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת הראיה (לרבות מהות ההפרה, עוצמת הפגיעה והשאלה אם השימוש באמצעי פסול נעשה במכוון ובזדון או בתום-לב);

ב. מידת ההשפעה של האמצעי הפסול על הראיה שהושגה (לרבות השפעה על מהימנות הראיה וערכה הראייתי, וכן אם לראיה קיום נפרד ועצמאי מאי-החוקיות);

ג. השפעת פסילת הראיה על מלאכת עשיית הצדק במובנה הרחב, (לרבות השוואת המחיר החברתי הכרוך בפסילת הראיה לתועלת החברתית שבפסילתה).

12. נמצא איפוא, כי חפצים שנתפסים במהלך חיפוש, כאשר לא היה חשד סביר שהצדיק את חיפוש ללא הסכמה, או כאשר לא ניתנה הסכמה מדעת (היינו הסכמה לאחר שהובהר לחשוד שהוא רשאי לסרב לביצוע החיפוש) - ייתכן שלא יהיו קבילים בהגשה לבית המשפט.

13. בענייננו, המחלוקת בין הצדדים נוגעת לשאלה אם בעניינינו, כלל הנסיבות הקימו את אותו חשד סביר.

14. הסניגורית הגישה פסיקה עניפה בה זוכו נאשמים לאחר שנקבע כי לא קם חשד סביר. בת"פ (שלום ירושלים) 33528-10-11 **מדינת ישראל נ' מוחמד סקאף** (27.10.14), זוכה נאשם מהחזקת סמים, לאחר שנקבע כי לא התעורר בלב השוטרים חשד סביר שהצדיק את עריכת החיפוש. בית המשפט קבע, כי על מנת שהחיפוש יהיה חוקי על התביעה להוכיח קיומו של יסוד סביר לחשד שהאדם מחזיק בחפץ שהחזקתו אסורה. המבחן הוא מבחן אובייקטיבי, הבוחן את סבירות שיקול דעתו של השוטר שערך את החיפוש על פי נסיבות המקרה. באותו עניין נקבע, כי קיומו של עבר פלילי ותנועותיו של החשוד, שנראה

בלחץ, ומראהו של החשוד, אין בהם די כדי להקים את החשד הסביר שכן כל אדם שנתקל במשטרה עשוי להיות בלחץ. בתיק פ"ל (תעבורה ירושלים) 6798-08-13 **מדינת ישראל נ' יקיר שמש**

(19.3.14), מדובר היה בסירוב בבדיקת שתן. בית המשפט קבע כי המצאות של נייר חום והתנהגות הנאשם לאחר עצירת הרכב, לא הקימו חשד שהצדיק את החיפוש. בעניין ת"פ (שלום אילת) 21747-09-12 **מדינת ישראל נ' רפאת טוויל** (14.4.15), זוכה הנאשם מהחזקת סכין, לאחר שנקבע כי אין די בכך שאנשים ברכב היו לחוצים, התחילו לגמגם ורצו לעזוב את המקום. סימנים אלה אינם מקימים יסוד סביר לחשד, שכן כל אדם מן הישוב ששוטר יפנה אליו בשאלות, עשוי לחוש לחץ, בלבול ואי נוחות. גם הנסיעה בשעת לילה מאוחרת, אין בה כשלעצמה כדי להצדיק עריכת חיפוש ברכב. בעניין ת"פ (נוער בית שאן) 61190-01-15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (7.9.15), נקבע כי עובדה שהחשוד הכניס ידו לתוך תיק, והתחיל להתעסק עם התיק כאשר נתקל בשוטרים, איננה מספקת יסוד סביר לחשד המצדיק את החיפוש. בת"פ (שלום רמלה) 37605-09-12 **מדינת ישראל נ' חאדר אבו חאלד** (30.6.14), נקבע כי אין לחייב נאשם להשיב לאשמה, כאשר סכין נתפסה לאחר חיפוש, כשהחשד הסביר התבסס רק על העובדה שהחשוד היה מוכר למשטרה, הגיע למקום שהוא אתר של סמים ורעד כשראה את השוטר. בעניין ע"פ (מח' ירושלים) 2431-09-14 **ליאת פדר נ' מדינת ישראל**, (04/06/2015), זיכה בית המשפט את המערערת מעבירת סמים, לאחר שקבע כי גם בעבירות סמים, שומה להוכיח חשד סביר טרם החיפוש. העובדות שענייה של המערערת היו אדומות ובולטות, והיה אי סדר ברכב - אין בהן די על מנת לבסס חשד סביר לביצוע עבירה, העשוי להכשיר ביצוע חיפוש בכלי רכב.

15. בניגוד לפסיקה זו שהביאה הסניגוריה, ישנה גם פסיקה לגבי נסיבות שהכשירו חיפוש. במסגרת ע"פ 1000/15 **אשרף אבו אלחווה נ' מדינת ישראל**, (03/07/2015), פורש החשד הסביר באופן רחב, כך שמידע לגבי גופו של החשוד מצדיק גם חיפוש ברכבו. בעניין ע"פ (מח' חיפה) 25711-02-15 **רשות הטבע והגנים נ' ג'מאל חאג'**, (17/06/2015), נקבע כי נוכחותו של רובה ציד ברכב, שנראה ללא חיפוש, הקימה חשד סביר המצדיק חיפוש ברכב, שהביא לאיתור סימנים לציד חוגלה אסור. בעניין רע"פ 2178/12 **אביב סקיריס נ' מדינת ישראל**, (18/07/2012), קבע בית המשפט העליון כי התנערות חשוד מקשר לרכב, לאחר שנתברר כי הוא פסול מנהיגה, מקימה חשד סביר כי ברכב מאוחסן דבר מה שהחזקתו אסורה. בעניין ת"פ (מח' ירושלים) 26158-04-11 **מדינת ישראל נ' דוד אטיאס** (07/05/2012), נקבע כי די במיקום הרכב והתנהגות החשודים, שניסו להסתתר ועסקו בפעילות הכנה כלשהי, כשאחד מהם נראה מסיר פאה מראשו, כדי להצדיק עריכת חיפוש.

16. **מן הכלל אל הפרט** - בעניינינו, אני סבור כי עלה בידי המדינה להרים את הנטל לעניין חוקיות החיפוש. השוטר שלומי כהן העיד על כמה נסיבות קונקרטיות, אשר בהצטברותן יחד הקימו באופן אובייקטיבי יסוד סביר לחשד כי הנאשם מחזיק חפץ האסור בהחזקה. **ראשית**, הוא הבחין בחפץ עטוף בעתון המוסתר מתחת לשטיח הנהג. אין מדובר במקום רגיל או מקובל, אלא במקום נגיש לנהג, ועם זאת מקום

מחבוא. אין לקבל את טענה הסניגוריה כי העובדה שהחפץ "בצבץ" מהשטיח מעידה שלא הוסתר. מיקום מחשיד זה עשוי להקים חשד אובייקטיבי בליבו של שוטר, גם אם לפי עדותו של השוטר, החשד היה נמוך יותר אם היה מדובר ברכב מבולגן. **שנית**, בעת שהנאשם נשאל לזהות החפץ, הוא השיב "שום דבר" ושלח יד לעבר החפץ. יש ממש בטענת הסניגורית כי התנהגות זו כשלעצמה איננה מקימה יסוד אובייקטיבי סביר לחשד ע"פ הפסיקה. אולם, התנגות מטרידה זו של הנאשם, בהצטרפה למיקום החפץ באופן כה מחשיד, חיזקה את היסוד הסביר לחשד כי ברכב נמצא חפץ אסור להחזקה, ומכאן שהוא קמה הזכות לשוטר לערוך חיפוש גם בלא הסכמה חופשית של הנאשם.

17. נוכח האמור לעיל, אני קובע כי הסכין נתפסה באופן כשר והיא קבילה וכשרה להצגה.

המטרה לשמה הוחזקה הסכין

18. סעיף 186 (א) לחוק העונשין, קובע כי המחזיק סכין מחוץ לחצריו ולא הוכיח כי החזיקה למטרה כשרה, עובר את העבירה המיוחסת לנאשם. המחוקק הפך בעבירה זו את הנטל לעניין ההוכחה כי הסכין הוחזקה למטרה כשרה. בניגוד לכלל, לפיו המאשימה צריכה להוכיח את כל רכיבי העבירה מעבר לספק סביר, הרי שבעניין החזקת סכין, קיימת חזקה כי הסכין לא הוחזקה למטרה כשרה, והנטל על הנאשם להפריך חזקה זו.

19. כב' השופט קדמי קובע בספרו, כי מדובר בטענת הגנה שהוכחה על הנאשם, ואין הנאשם יוצא ידי חובתו אלא אם הוכיח טענה זו במידה של עמידה במאזן ההסתברויות. יש הגורסים שעליו להוכיח רק כי הסכין הוחזקה שלא לצורכי ביצוע עבירה אחרת, ויש הגורסים כי הנטל עליו להוכיח כי הסכין הוחזקה בתום לב ולמטרה ראויה (י. קדמי, **על הדין בפלילים**, חלק רביעי מהדורת תשס"ו - 2006, ע' 2106).

20. פסק הדין המנחה בעניין מידת ההוכחה בעבירה של החזקת סכין, ניתן בעניין פלוני (רע"פ 7484/08 **פלוני נ' מ"י** (2009)). כב' השופטת נאור מפרטת בפסק הדין את הגישות השונות בעניין נטלי הוכחה שנקבעו בעניין הלכת רוזוב (ע"פ 4675/097 **רוזוב נ' מ"י**, פד"י נג (4) 337 (1999)). כב' השופט חשין נסמך בעניין רוזוב על האבחנה בין "סייג" לאחריות פלילית, לגביו די לנאשם לעורר ספק סביר, לבין "הגנה", לגביה הנטל על הנאשם להוכיח את קיומה על פי מאזן ההסתברויות. כב' השופטת בייניש סברה, כי אין הכרח לכרוך את פרשנות המונח סייג בקביעת נטל ההוכחה בכל חיקוק רלוונטי. באשר להחזקת סכין - ביישום אבני הבוחן של הלכת רוזוב על העבירה של החזקת סכין, נפסק שמדובר בחזקה עובדתית, שבידי הנאשם נתונה האפשרות להפרכתה על ידי הבאת ראיות להוכחתה של מטרה כשרה. לשון החוק איפוא מלמדת שאין די בספק סביר. **האופי הקונקרטי של היסוד השלילי, הנתון בידיעתו הסובייקטיבית של הנאשם, מחייב נטל גבוה של עמידה במאזן ההסתברויות.** בעניין פלוני, גם נדחתה הטענה כי החזקת סכין הינה התנהגות חוקית, שכיחה ונפוצה. בית המשפט העליון ציין כי הפגיעה בערך המוגן בעבירה של החזקת סכין, מתרחשת מעצם החזקתה במקום שאיננו בית או חצרים, גם אם

טרם נעשה בה שימוש פסול. סיכומי של דבר קובעת כבוד השופטת נאור: **"נאשם שכזה אינו נדרש להמציא הוכחות חותכות לקיומה של מטרה כשרה, הוא אינו נדרש להוכיח את המטרה הכשרה מעבר לכל ספק סביר, אלא אך להוכיחה בדרגת מאזן ההסתברויות. דהיינו, עליו להוכיח כי הגרסה לפיה הסכין הוחזקה לשם מטרה כשרה הינה גרסה עדיפה"** (שם, ס' 19 לפסה"ד).

21. ישנה פסיקה רבה אשר יישמה את ההלכה בעניין נטל ההוכחה בעבירה זו. בע"פ (מחוזי חיפה) 209/08 **מ"י נ' פלוני** (2008) דחה בית המשפט המחוזי בחיפה טענה של נאשם כי החזיק את הסכין, אותה קיבל מחבר, על מנת לצרף אותה לאוסף סכינים שהחזיק בביתו, וציין כי די בהעדפת גרסת השוטר על הסתרת הסכין. ברע"פ 5791/07 **דואדה נ' מ"י** (2007), כאשר טען נאשם כי הסכינים שהחזיק נתפסו על ידו בעת ששימש כסדרן מתנדב במגרש כדורגל, הנאשם הורשע וגרסתו נדחתה, כיוון שהסכינים שהוחרמו נותרו בחזקתו ולא הועברו לידי גורם מוסמך. בע"פ (מחוזי תל אביב) 70490/08 **מ"י נ' קאסר** (2009), קבע בית המשפט המחוזי בתל אביב כי החזקת סכין למטרה של הגנה עצמית, היא בהכרח מטרה פסולה. כב' השופט דריואן סיכם את הדבר כך: "האיסור הקבוע בעבירה של החזקת סכין הוא מעין מעגל שני של הגנה על ערכי שלמות הגוף ומניעת הפגיעה בנפש, חישוק וביצורים הנוספים לעבירות שעניינן מעשי אלימות ממש. המחוקק ביקש למנוע היווצרותם של מצבים שבהם פוטנציאל אלימות יצא באופן הרסני במיוחד מן הכוח אל הפועל, בנוכחות הברזל החד... הפרשנות המאוזנת והנכונה, העוקבת אחר לשון החוק ומטרת המחוקק, הינה כי נשיאת סכין מותרת כאשר הנשיאה מוצדקת ומוסברת במטרה סבירה שאינה אסורה בדין, שצריכה להיות מוגדרת וקונקרטית. כך, נשיאת סכין להגנה עצמית מחמת חשש כללי להתממשות איום איננה לשם מטרה כשרה, וכך גם נשיאת סכין לעת-מצוא, לקידום פני הזדמנות כשרה שאולי תיקרה בדרכו של נושאה. הנטל המוטל אפוא על הנאשם, הוא להראות את סבירות המטרה, ואת היותה מוגדרת וקונקרטית..." (ת"פ (תל-אביב-יפו) 19362-03-10 - **מדינת ישראל נ' שלמה-חביב שמעון** (2010)).

22. **מן הכלל אל הפרט** בדוח השוטר שלומי כהן ת/4, הוא ציין כי החשוד נשאל למה הוא מחזיק את הסכין ומסר כי הוא מחזיק זאת להגנה עצמית. בדוח העיכוב ת/3 עליו חתום הנאשם עצמו, שהוגש ללא כל סייג, נרשם במסגרת תגובתו לעיכוב: **"אני מחזיק את זה להגנה עצמית. יש לי עסק. לא ידעתי שאסור להחזיק את זה"**.

23. הסניגוריה טענה בסיכומי השלמה, כי יש לדחות קבילות אימרה זו, שכן הנאשם לא הוזהר ולא הוסברו לו זכויותיו.

24. בעניין אהרוני עלתה טענה דומה באשר לאזהרה בטרם תשאל בזירה (פ"ל (אשדוד) 43/08 **מדינת ישראל נ' אפרים אהרוני**, תק-של 2011(2), 182163(26/06/2011)). כב' השופטת שלו קבעה כי תגובתו הראשונית של הנאשם לשאלה בודדת ששאלו השוטרים, אינה יכולה להחשב כהליך חקירתי המצריך מתן

אזהרה ויידוע בדבר זכויותיו, ואף אין דינו כתשואל חשוד בעל פה, אשר מתנהל לעתים לפני גביית ההודעה, ואשר לגביו נקבע כי הוא מצריך אזהרה מצד החוקרים. גם בעניים זכרוב, עלתה הסוגיה של תחקור ראשוני (תפ"ח (מח' חיפה) 47644-03-10 **מדינת ישראל נ' ולדימיר זכרוב**, (19/06/2011)). בית המשפט המחוזי הדגיש, כי גם אם לפני החקירה נערך תשאול שבתחילתו לא הוזהר המערער כדין, ולא הובהרה לו זכותו להיוועץ בעורך דין, הרי שחרף מחדליהם של החוקרים, ניתן היה להתרשם שהנאשם ידע את אשר מייחסים לו והיה ער לזכותו לשתוק, אף שהדברים לא נאמרו לו בנוסח המקובל, ולכן אין מקום לפסילה, ולכל היותר ניתן להביא זאת בחשבון לעניין המשקל. גם בעניין מטודי (ת"פ (מח' ת"א) 40186/07 **מדינת ישראל נ' פרנק מטודי**, (19/01/2009)), קבע בית המשפט כי אין מקום לפסילת גרסתו של הנאשם שניתנה בתשאול מוקדם ללא אזהרה, שכן להבדיל מעניינו של יששכרוב, שם נקבע כי החוקר הצבאי פעל לכל אורך שלבי החקירה בחוסר תום לב, וביודעין ובמכוון הפר את זכות ההיוועצות של הנאשם, הרי בתיק זה, פעל החוקר תוך הפעלת שיקול דעת מוטעה, אך לא בזדון, תוך ניסוח בלתי תקין של אזהרת עצור, ובפרשנות מטעה של זכות ההיוועצות של הנאשם בעורך דין.

25. מן הכלל אל הפרט - השוטר שלומי כהן לא ערך לנאשם חקירה. השוטר מצא סכין ברכב. השוטר ביקש לדעת אם הסכין מוחזקת למטרה כשרה, ולכן שאל את הנאשם למטרת ההחזקה. שאלה זו היתה הכרחית, על מנת להחליט אם בכלל מתגבש הצורך לעכב את הנאשם ולחקור אותו. בנסיבות אלה, בספק אם היה צורך להזהיר את הנאשם. ואולם, גם אם היה צורך כזה, הרי שבעניין יששכרוב (ע"פ 5121/98 שאוזכר לעיל), מוקנה לבית המשפט שיקול דעת באשר לפסילת ראיות שהושגו שלא כדין. בין השיקולים יש להביא בחשבון את אופיה וחומרתה של אי-החוקיות, את מידת ההשפעה של האמצעי הפסול על הראיה שהושגה, ואת השוואת המחיר החברתי הכרוך בפסילת הראיה לתועלת החברתית שבפסילתה. בענייננו, מדובר בהפרה מינורית שנעשתה בתום לב, בסמוך לאחר מכן נערך דו"ח עיכוב החתום ע"י הנאשם בו חזר על טענת ההגנה העצמית, ואמינות האימרה שניתנה על אתר, ללא שהות להתארגן ולתכנן, מדברת בעד עצמה.

26. גרסאות הנאשם באשר למטרת החזקת הסכין - לעומת גרסה ברורה זו שנתן הנאשם בזירה, באופן ספונטאני, הרי שבהודעתו של הנאשם, ת/1, הוא ציין כי מדובר בסכין שהיתה זרוקה ברכב זמן רב ללא שימוש. הוא אישר שהסכין שייכת לו, אולם ציין כי לא ידע שאסור להחזיק בה. כאשר נשאל במפורש לשם מה הוא מחזיק את הסכין ברכב הוא השיב: **"סתם זה טעות זה היה מזמן. איזה תאילנדי שאני לא זוכר מי הוא הכין אותה ולקחתי לו אותה"**. הנאשם הכחיש כי אמר לשוטר שהסכין יועדה להגנה עצמית.

27. בעדותו של הנאשם בבית המשפט, טען הנאשם בחקירה הראשית, כי הסכין היא מהתקופה שעבד עם דשא סינטטי, כאשר שימשה אותו לחיתוך במסגרת עבודתו (ע' 7 ש' 24 לפרו'). הנאשם הכחיש את הגרסאות שמסר בזירה לשוטר שלומי כהן, למרות חתימתו על דוח העיכוב, בו מצוין כי הסכין הוחזקה למטרת הגנה עצמית. הנאשם הצדיק את העובדה שלא פירט בפני החוקר בתחנה את הגרסה שמסר בבית המשפט, כיוון

שזו היתה פעם ראשונה שהגיע למשטרה והוא היה מבוהל מהסיטואציה. הוא חזר על הטענה כי הסכין היתה זרוקה ברכב הרבה זמן והוא כמעט שכח ממנה. הנאשם הוסיף והעיד, כי חודשים מספר לפני תפיסת הסכין הוא החל לעבוד על משאית ולא נסע כלל על הרכב שבו נתפסה הסכין. יצוין כי גם עובדה זו לא מוזכרת בחקירתו במשטרה ת/1, שם הוא מציין כי הרכב שייך לו ורק הוא נוהג ברכב. מן הסתם, אם היה מדובר ברכב שלא בשימוש הוא היה מציין זאת.

28. לאחר ששמעתי את גרסתו של הנאשם, שוכנעתי כי הנאשם לא הרים את הנטל המוטל עליו כי הסכין הוחזקה למטרה כשרה:

א. **ראשית**, מיקום הסכין מקשה על קבלת טענתו של הנאשם. מדובר בסכין אשר לא הונחה סתם כך בתא המטען, בתא הכפפות או על הרצפה, כאילו נזנחה מזה זמן רב. הסכין הוסתרה מתחת לשטיח הנהג מצד ימין, כך שתהיה מצד אחד מוסתרת ומצד שני זמינה לשימוש מיידי. מיקום הסכין והאופן שבו הוחבאה, מלמדים לכאורה כי מדובר בהחזקתה למטרה שאיננה כשרה.

ב. **שנית**, הנאשם אמר לשוטר שעצר אותו שלומי כהן, כי מדובר בהחזקת סכין למטרת הגנה עצמית. תיאור של השוטר כהן: **"... מסר כי מחזיק זאת להגנה עצמית. יש לו עסק והוא לא יחכה לניידת משטרה שתגיע, כי יכולים לקרות הרבה דברים..."** - הוא תיאור אותנטי שקשה להאמין שהשוטר שלומי כהן המציא אותו. יתרה מכך, הנאשם חזר על הדברים במסגרת דוח העיכוב ת/3, שם אף אישר אותם בחתימת ידו.

ג. **שלישית**, גרסתו של הנאשם עברה שינויים ותהפוכות כפי שתואר לעיל, הן לגבי השימוש ברכב, הן לגבי העילה להחזקת הסכין והן לגבי האופן שבו הוסתר הסכין.

29. לפיכך אני קובע כי יש לתת משקל רב יותר לגרסה הראשונית שנמסרה בזירה, וכי בנסיבות העניין, לא עלה בידי הנאשם להרים את הנטל ולשכנע כי הסכין הוחזקה למטרה כשרה.

30. למותר לציין, כי החזקת סכין למטרה של הגנה עצמית, איננה בגדר החזקה למטרה כשרה, שכן היא מצביעה על אפשרות וכוונה לעשות שימוש אלים בסכין בעת הצורך (ת"פ (תל-אביב-יפו) 7371/07 **מדינת ישראל נ' ביטון רפאל**, (17/06/2009); ר' גם ת"פ (של" ב"ש) 4273/09 **מדינת ישראל נ' כאמל אל סאנע** (30/12/2011); ת"פ (ירושלים) 8197/08 **מדינת ישראל נ' פשקוס שלמה**, (19/03/2009)).

31. נוכח כל האמור לעיל, אני קובע כי עלה בידי המאשימה להוכיח מעבר לכל ספק סביר את כל רכיבי העבירה ואני מרשיע את הנאשם בעבירה של החזקת סכין שלא כדין בניגוד להוראות 186 (א) לחוק העונשין.

ניתן היום, ט"ו שבט תשע"ו, 25 ינואר 2016 במעמד הצדדים.